

OPERAČNÍ FUNKCE

pplk. Ing. Petr Zachariáš

Osnova přednášky

- **Úvod**
- **Operační funkce**
 - Podpora
 - Zabezpečení
 - Ochrana vojsk
- **Závěr**

ÚVOD

CÍLE PŘEDNÁŠKY

- Vymezit pojem operační funkce, uvést základní dělení s jejich popisem
- Objasnit místo a vliv operačních funkcí na vojenské operace.

SPOLEČNÉ FUNKCE

- Jsou rámcem, který veliteli a štábu umožňuje vizualizovat, synchronizovat, integrovat a řídit operace. Jsou praktickým popisem schopností nasazených sil. Velitel musí tyto společné funkce posuzovat, a to jak při plánování, tak při vedení operací.
- Ke společným funkcím patří:
 - a) Manévr.
 - b) Palba.
 - c) Velení a řízení.
 - d) Zpravodajství.
 - e) Informační aktivity.
 - f) **Udržitelnost.**
 - g) **Ochrana sil.**
 - h) Civilně-vojenská spolupráce.

OPERAČNÍ FUNKCE

- Vybrané charakteristiky, kterými lze popsat operaci a které se vztahují k rozhodujícím činnostem vojsk
 - odrážejí se v operačním rozkaze (plánu operace)
 - na realizaci se podílí prakticky všechny druhy ozbrojených sil, druhy vojsk i služeb
- Základní funkce:
 - palba
 - manévr
 - velení a řízení
 - **podpora a zabezpečení**
 - **ochrana vojsk**

S-3858 Úvod do studia VU

PODPORA a ZABEZPEČENÍ

Podpora je činnost druhů vojsk pozemních sil (vzdušných, námořních, speciálních sil) nebo jejich součástí, které pomáhají plnit hlavní úkol, chrání, doplňují nebo vytvářejí podmínky proplnění úkolu jiným složkám (zpravidla rozhodujícím bojovým silám).

Zabezpečení je souhrn opatření k zabezpečení osob, materiálu včetně techniky, činnosti orgánů a míst velení. Tato opatření se organizují a realizují v rámci logistiky, zdravotnického, ženijního, chemického, topografického, hydrometeorologického zabezpečení a klamání. Cílem těchto opatření je všemi způsoby zabezpečit hlavní síly.

PODPORA

Dle způsobu poskytnutí rozdělujeme:

- **Přímá podpora** (Direct Support –DS)
 - poskytována podporující jednotkou přímo konkrétně určené jednotce
 - obrana určitého prvku bojové sestavy nebo objektu (prostoru)
 - nutná vzájemná koordinace jednotek
- **Všeobecná podpora** (General Support –GS)
 - pro zabezpečení obrany operačního (zájmového) prostoru-na úrovni vyšších taktických a operačních celků
 - podporující jednotka nemá žádnou vazbu na konkrétně určené úkolové uskupení nebo objekt bráněných sil
 - zůstává v podřízenosti svého nadřízeného velitele a je rozmístována svým velitelem
 - Lepší reakce na změnu situace – možnost manévru

PODPORA

Dle způsobu poskytnutí rozdělujeme:

- **Posílení** (Reinforcing–R)
 - pro palebné přikrytí jiné jednotky nebo pro posílení protivzdušné obrany v určitém operačním prostoru nebo směru.
 - posilující jednotka se rozmisťuje k obraně jedné nebo více podporovaných jednotek podle priorit určených velitelem podporované jednotky
- **Všeobecná podpora s posílením** (General Support –Reinforcing –GS-R)
 - představuje spojení všeobecné podpory a posílení jednotky
 - účelem je podpora sil jako celku
 - nutná koordinace posílení jednotky, jednotek nebo útvarů pozemních sil nacházejících se v daném operačním prostoru.

PODPORA

Součásti bojové podpory (Combat Support –CS)

druhy vojsk, které se ničením protivníka podílejí přímo na plnění bojových úkolů a které bojovým silám poskytují v průběhu boje zejména palebnou a jinou podporu, přičemž nemusí být přímo (bezprostředně) v dotyku s protivníkem.

Jednotky bojové podpory jsou (Pub-31-10-01, 2011, s. 124):

- dělostřelectvo,
- vojenské letectvo,
- jednotky pozemní protivzdušné obrany,
- jednotky průzkumu a elektronického boje,
- ženijní vojsko,
- taktické letectvo,
- chemické jednotky (ochrana proti ZHN),
- jednotky a zařízení realizující INFOOPS, CIMIC, PSYOPS.

PODPORA

Dělostřelectvo je nedílnou součástí podpory boje a je jedním z předpokladů dosažení úspěchu. Dělostřelecká podpora je součástí palebné podpory vševojskových svazků, útvarů a jednotek.

PODPORA

Průzkum a elektronický boj je vojenská činnost, zahrnující použití elektromagnetické a směrované energie, vedená s cílem ztížit nebo znemožnit využití elektromagnetického spektra protivníkem a řídit činnosti k zabezpečení efektivního využití elektromagnetického spektra vlastními silami.

PODPORA

Ženijní podpora zahrnuje celou škálu činností, od poskytování ženijních doporučení (návrhů) až po realizaci nejsložitějších ženijních opatření ve prospěch činnosti vojsk.

PODPORA

Taktické letectvo provádí obranu vzdušného prostoru ČR a může být využito pro obranu vzdušného prostoru členských zemí Aliance. Bojové protivzdušné operace a vzdušné operace proti pozemním cílům provádí v případě potřeby, po období přípravy, jen z území ČR.

PODPORA

Vojskové letectvo je obecně definován jako prvek pozemních sil určený podpoře pozemních operací ze vzduchu.

V podmínkách AČR je vojskové letectvo mírově zahrnuto pod vzdušné síly.

- úkoly palebné podpory,
- vzdušnou přepravu,
- zabezpečení prostředky pro vzdušná místa velení a řízení,
- některá opatření elektronického boje,
- záchranu osob v nouzi vboji.

PODPORA

Pozemní protivzdušná obrana zahrnuje aktivní opatření ve všech druzích boje. Provádí průzkum a sledování prostoru, informuje vojska o vzdušné situaci a možném vzdušném ohrožení, realizuje přímou protivzdušnou obranu svazků, útvarů a jednotek v operacích, obranu důležitých objektů proti prostředkům vzdušného napadení a vzdušného průzkumu protivníka a podílí se na ničení jeho vzdušných výsadků.

A vertical blue abstract graphic on the left side of the slide, featuring flowing, wavy lines and a gradient from light blue to dark blue.

PODPORA

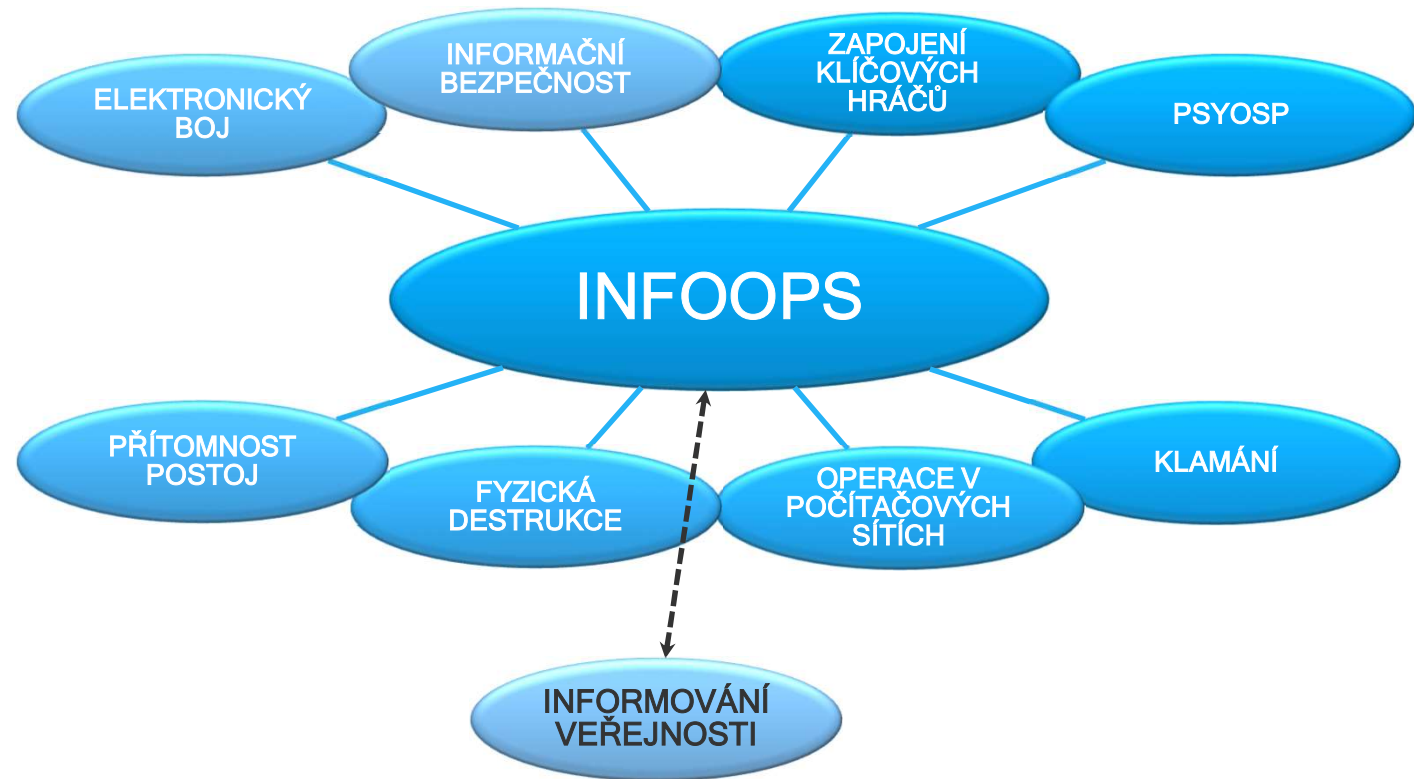
INFOOPS – Informační operace v rámci podpory operací představuje souhrn koordinovaných činností, směřujících zpravidla k ovlivňování rozhodování potencionálního nebo reálného protivníka, případně i obyvatelstva v krizové oblasti a v ostatních angažujících se státech za použití informací.

Cílem INFOOPS je:

- Dosažení vojenských a politických cílů cíleným působením na informace, informační procesy a informační systémy protivníka,
- ochrana vlastních informací, informačních procesů a systémů.

PODPORA

INFOOPS – Informační operace jsou zastřešující funkcí neletálních prostředků boje a mezi jeho hlavní složky patří:

PODPORA

PSYOPS – (Psychologické operace) jsou definovány jako plánované a cílevědomé psychologické působení, prováděné v době míru, za stavu vnějšího ohrožení státu a v době války, zaměřené na cílové skupiny k ovlivnění jejich postojů a chování, pro dosažení politických a vojenských cílů stanovených zadavatelem.

Účelem PSYOPS je:

- oslabit odhodlání cílových skupin protivníka, či potenciálního protivníka a klást odpor nebo vést aktivní bojovou činnost,
- posílit podporu spojenců pro vytyčené politické a vojenské cíle,
- Získat podporu a spolupráci zúčastněných a nerozhodnutých cílových skupin.

PODPORA

CIMIC – je koordinace a spolupráce na podporu mise mezi velitelem operace a civilními aktéry včetně místního obyvatelstva a místních orgánů, jakož i mezinárodními, národními a nevládními organizacemi a agenturami.

Účelem CIMIC je interakce mezi vojsky a civilními aktéry s cílem podpořit plán operace a minimalizovat nebo eliminovat konflikty mezi jednotlivými účastníky.

ZABEZPEČENÍ

Zabezpečení je souhrn opatření k zabezpečení osob, materiálu včetně techniky, činnosti orgánů a míst velení. Tato opatření se organizují a realizují v rámci **logistiky, zdravotnického, ženijního, chemického, topografického, hydrometeorologického zabezpečení a klamání.**

Součásti bojového zabezpečení Zahrnují ty druhy vojsk a služeb, které svou činností vytvářejí bojovým jednotkám a jednotkám a prostředkům bojové podpory materiální a jiné podmínky pro plnění úkolů (vedení bojové činnosti).

ZABEZPEČENÍ

- **Druhy zabezpečení:**
 - logistické zabezpečení,
 - zdravotnické a veterinární zabezpečení,
 - chemické zabezpečení,
 - geografické a hydrometeorologické zabezpečení,
 - komunikační a informační zabezpečení,
 - světelné zabezpečení,
 - personální zabezpečení,
 - finanční zabezpečení.

ZABEZPEČENÍ

- **Logistické zabezpečení**
 - je důležitým prvkem zabezpečujícím hlavní síly ve všech druzích operací. Důležité je dodržení nepřetržitosti s důrazem na zabezpečení municí do všech druhů zbraní, pohonnými hmotami a v neposlední řadě i zajištění údržby a oprav techniky.

INFORMAČNÍ SYSTÉM LOGISTIKY

Je rozsáhlým logistickým informačním systémem, jehož cílem je účinná a efektivní podpora logistických činností prováděných rozpočtovým úsekem Ministerstva obrany a Armády České republiky.

ZABEZPEČENÍ

- Logistické zabezpečení

ZABEZPEČENÍ

- **Zdravotnické a veterinární zabezpečení**

ZABEZPEČENÍ

- **Zdravotnické zabezpečení**

ZABEZPEČENÍ

- **Chemické zabezpečení** tvoří souhrn opatření, jejichž cílem je vytvořit svazkům, útvarům, jednotkám a zařízením potřebné podmínky ke splnění jejich úkolů při kontaminaci radioaktivními, bojovými chemickými, bojovými biologickými a průmyslovými nebezpečnými látkami a podílet se na jejich ochraně.
- **Chemické zabezpečení zahrnuje:**
 - monitorování radiační, chemické a biologické situace,
 - ochranu osob a techniky svazků, útvarů, jednotek (objektů) proti účinkům radioaktivních, bojových chemických, bojových biologických a průmyslových nebezpečných látek,
 - dekontaminaci osob, vojenského materiálu a prostředků ochrany vojsk svazků, útvarů a jednotek (zařízení), terénu, cest a objektů.

ZABEZPEČENÍ

- **Geografické a hydrometeorologické zabezpečení**
 - Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad Dobruška

ZABEZPEČENÍ

- **Komunikační a informační zabezpečení**
- **Personální zabezpečení**
 - Informačního systému o službě a personálu ISSP
- **Finanční zabezpečení**

- **KIS**
- **ISSP**
- **FO**

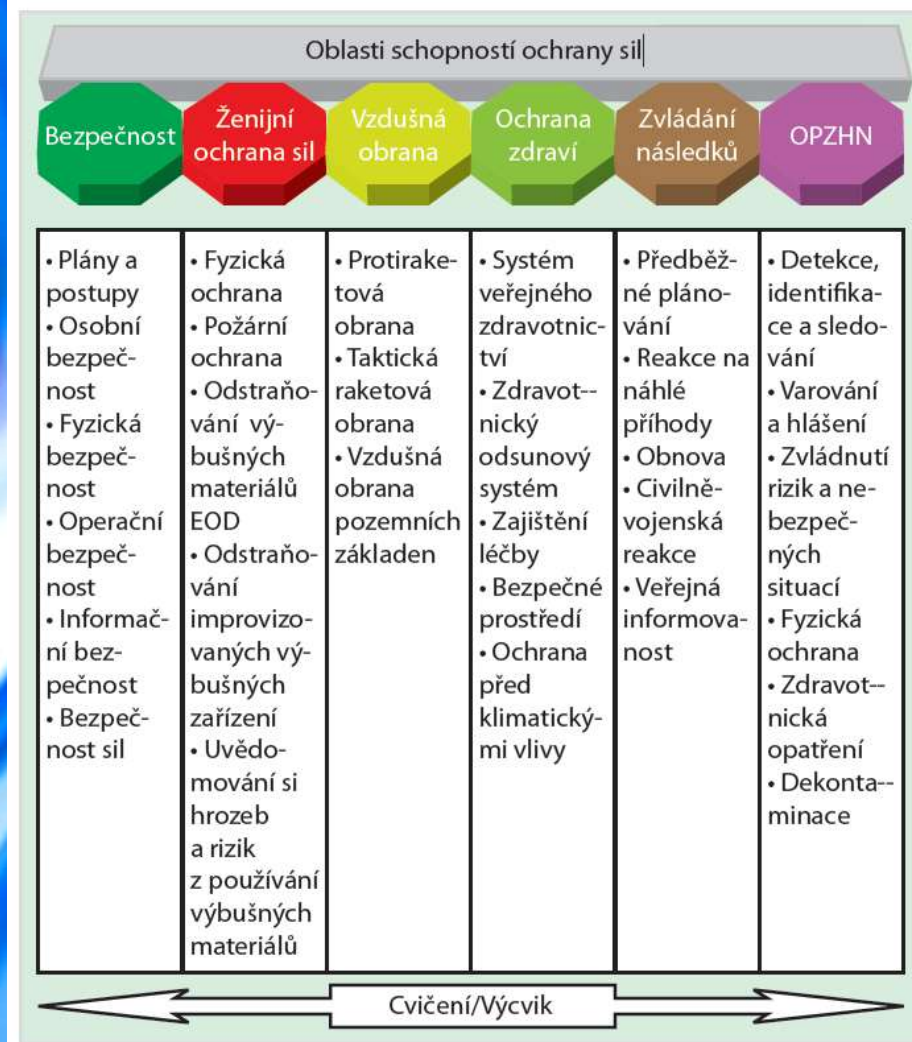

A vertical blue abstract graphic on the left side of the slide, featuring flowing, wavy lines in various shades of blue, creating a sense of movement and depth.

OCHRANA VOJSK

- **Ochrana vojsk** je charakterizována jako souhrn opatření a prostředků určených k minimalizaci dopadů činnosti možného protivníka, zranitelnosti osob, zařízení, výzbroje a techniky a činností před jakýmkoliv ohrožením za každé situace a k zachování akceschopnosti a bojeschopnosti vojsk, popřípadě k obnově bojové síly vojsk, aby vojska mohla být použita v rozhodující době a na rozhodujícím místě.
 - základní vojenská zásada - jednotky musí být schopné samy se chránit
 - odpovědnost velitelů za ochranu vlastních a přidělených sil.
 - hlavní prioritou velitele ve všech stadiích operace
 - přijímání opatření k zachování bojeschopnosti a přežití vlastních jednotek
 - důsledná koordinace všech základních prvků boje (bojových funkcí)

OCHRANA VOJSK

Ochrana sil je komplexní proces, kde uplatnění znalostí a zkušeností velitele ve spojení s jednoduchým užitím analytických metod musí vést k rovnováze mezi důležitostí chráněného zájmu, potenciálem hrozeb a opatřeními k jejich eliminaci za zachování schopnosti splnit úkol od nadřízeného. Je jedním z prostředků, naplňujících požadavek odolnosti.

OCHRANA VOJSK

- Mezi základní funkce ochrany vojsk patří:
 - ochrana proti zbraním hromadného ničení (včetně ochrany proti průmyslovým nebezpečným látkám),
 - ochrana proti vzdušnému napadení,
 - ochrana proti vysoce přesným zbraním, elektronickému působení a klamání protivníkem,
 - ochrana proti nežádoucím účinkům vlastních zbraní a bojové techniky,
 - požární ochrana a ochrana životního prostředí,
 - ochrana zdraví,
 - ochrana proti improvizovaným výbušným zařízením (IED).

OCHRANA VOJSK

- Ochrana vojsk se realizuje řadou **všeobecných** a **zvláštních** opatření jak **aktivních** a **pasivních**, tak varovných.
- Všeobecná opatření
 - realizují trvale
 - za všech podmínek přípravy a vedení boje
- Zvláštní opatření
 - jsou specifická
 - k ochraně proti konkrétním prostředkům napadení protivníka.
- Aktivní a pasivní opatření ke zvýšení ochrany nařizuje velitel tak, aby jeho síly zůstaly **životaschopné a funkční**. Opatření k ochraně zajišťují zachování maximální bojové síly, která je veliteli k dispozici pro splnění konečného úkolu.

OCHRANA VOJSK

- **Aktivní ochrana** zahrnuje opatření aktivního charakteru, prováděná proti silám protivníka s cílem zabránit jakékoli formě nepřátelské činnosti, znemožnit ji nebo snížit její účinnost.
- **Pasivní ochrana** zahrnuje opatření pasivního charakteru, prováděná za účelem fyzické obrany a ochrany osob, důležitých zařízení a vybavení s cílem minimalizovat účinnost nepřátelské činnosti.

ZÁVĚR

- OPERAČNÍ FUNKCE

- jsou **základními atributy** umožňující pochopení rozhodujících aktivit prováděných vojsky v operaci, popis operace a v neposlední řadě i její naplánování.
- mají svůj **průmět v plánu operace** (operačním rozkaze) a zejména v jeho přílohách.
- podílí se na nich **všechny druhy sil** dle svého určení
- důležitá **koordinace** mezi všemi aktéry – i civilními

ZÁVĚR

- VYMEZENÍ POJMU OPERAČNÍ FUNKCE
- ZÁKLADNÍ ROZDĚLENÍ
- ROZBOR NĚKTERÝCH FUNKCÍ:
 - PODPORA A ZABEZPEČENÍ
 - OCHRANA VOJSK

ZÁVĚR

- Otázky na seminář

1. Definujte pojem „Podpora“ a objasněte možné způsoby na praktických příkladech (vykonavatelích v AČR).
2. Definujte pojem „Zabezpečení“ a objasněte možná opatření na praktických příkladech (vykonavatelích v AČR).
3. Podpora a zabezpečení v postmoderních válkách při působení vojsk v rámci zahraničních operací a podíl jednotlivých států v rámci koalice.

DOTAZY

Použitá literatura:

- KOVANDA, P. *Operační funkce*. Brno: UO, FVL, 2018
- VEJMEJKA, Oto. *Vojenský výkladový slovník vybraných operačních pojmů (Pomůcka)*. Praha: MO, 2004.
- Kolektiv, Úvod do studia vojenského umění. Brno: UO, FVL, 2015
- MINISTERSTVO OBRANY. *Doktrína Armády České republiky*. 3. vydání. Praha: MOČR - VHÚ Praha, 2013.
- MINISTERSTVO OBRANY. *Doktrína Armády České republiky*. 4. vydání. Praha: MOČR - VHÚ Praha, 2019.